

МІЖНАРОДНИЙ ЄВРОПЕЙСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ

НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ
«ЄВРОПЕЙСЬКА ШКОЛА БІЗНЕСУ»

Кафедра менеджменту та економіки

УЗГОДЖУЮ

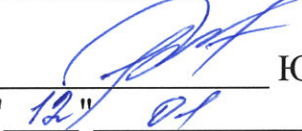
Директор Навчально-наукового
інституту «Європейська школа
бізнесу»

" 12 " _____ О. Чатченко
2021 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри менеджменту та
економіки

" 12 " _____ Ю. Ремига
2021 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

АНАЛІЗ ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ
ПІДПРИЄМСТВА

(шифр і назва навчальної дисципліни)

Рівень вищої освіти: Перший (бакалаврський) рівень
Ступінь вищої освіти: бакалавр
Галузь знань: 07 «Управління та адміністрування»
Спеціальність: 073 «Менеджмент»

РОЗРОБЛЕНО ТА ВНЕСЕНО:

Приватний заклад вищої освіти «Міжнародний європейський університет».

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ:

Доцент кафедри менеджменту та економіки,
кандидат економічних наук

І. Міхно

Робоча програма навчальної дисципліни обговорена та схвалена на засіданні
кафедри менеджменту та економіки,
протокол № 1 від «12» 01 2021 р.

Завідувач кафедри менеджменту та економіки

Ю. Ремига

Плановий термін між ревізіями – 1 рік
Контрольний примірник

ВСТУП

Програма вивчення навчальної дисципліни «Аналіз господарської діяльності підприємства» складена відповідно до Стандарту вищої освіти України (далі – Стандарт) першого (бакалаврського) рівня галузі знань 07 «Управління та адміністрування» спеціальності 073 «Менеджмент».

Опис навчальної дисципліни (анотація). Дана навчальна дисципліна є теоретичною основою сукупності знань та вмінь, що формують профіль фахівця в області менеджменту. Вивчення дисципліни забезпечує одержання необхідних теоретичних знань та практичних навиків з питань формування інформації з комплексного, системного дослідження економічних явищ, процесів, факторів і причин, що їх зумовлюють. Дослідження економічних явищ вимагає вивчення прояву економічних законів і категорій ринкової економіки в умовах невизначеності, аналіз різних видів підприємств та об'єднань, вивчення роботи підприємств і структурних підрозділів з метою виявлення можливостей підвищення ефективності їх діяльності та пошуку оптимальних рішень при вирішенні поставлених задач.

Знання дисципліни надає можливість підвищити якість менеджменту, і, як наслідок, забезпечити стабільний розвиток бізнесу підприємства.

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 07 «УПРАВЛІННЯ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ»	<u>Нормативна</u>	
Розділів – 2	Спеціальність: 073 «Менеджмент»	Рік підготовки	
Змістових розділів – 3		3-й	3-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання:		Семестр	
		6-й	6-й
Загальна кількість годин – 90		Лекції	
		24 год.	4 год.
Тижневе навантаження: аудиторних – 2,5 самостійної роботи студента – 3		Практичні	
	16 год.	2 год.	
	Самостійна робота		
	50 год.	84 год.	
	Освітній рівень: Перший (бакалаврський) рівень	Вид контролю:	
		<u>залік</u>	<u>залік</u>

Предметом вивчення навчальної дисципліни є причинно-наслідкові зв'язки економічних явищ та процесів господарської діяльності підприємств у їх взаємодії.

Міждисциплінарні зв'язки: навчальна дисципліна «Аналіз господарської діяльності підприємства» базується на знаннях таких дисциплін, як «Економічна теорія», «Економічний аналіз», «Фінанси, гроші та кредит» та взаємопов'язана з «Організація підприємницької діяльності».

1. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1.1. **Метою** викладання навчальної дисципліни «Аналіз господарської діяльності підприємства» є вивчення основних принципів та методів аналізу господарської діяльності та формування у студентів уміння аналізувати ситуацію, яка склалася на підприємстві з подальшим сприянням розвитку та поліпшення економічної роботи завдяки прийняттю оптимальних управлінських рішень.

1.2. Основними **завданнями** вивчення дисципліни «Аналіз господарської діяльності підприємства» є:

- оволодіння сучасними прийомами економічного аналізу;
- засвоєння теоретичних знань та практичних вмінь і навичок здійснення аналізу господарської діяльності;
- визначення резервів підвищення ефективності виробництва, засвоєння знань для розробки обґрунтованих об'єктивних висновків та пропозицій за результатами проведених досліджень;;
- оволодіння практичними навичками щодо застосування методів і способів комплексного, дискримінантного аналізу та прогнозування фінансово-господарської діяльності підприємства;
- надання практичних навичок щодо сучасних підходів до аналізу господарської діяльності в діяльності підприємства та написання аналітичних висновків.

1.3. **Компетентності та результати навчання**, формуванню яких сприяє дисципліна (взаємозв'язок з нормативним змістом підготовки здобувачів вищої освіти, сформульованим у термінах результатів навчання у Стандарті).

Згідно з вимогами стандарту дисципліна забезпечує набуття студентами **компетентностей**:

Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, які характеризуються комплексністю і невизначеністю умов, у сфері менеджменту або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів соціальних та поведінкових наук
Загальні компетентності	ЗК 3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу. ЗК 4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК 5. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. ЗК 12. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності	СК 1. Здатність визначати та описувати характеристики організації. СК 2. Здатність аналізувати результати діяльності організації, зіставляти їх з факторами впливу зовнішнього та внутрішнього середовища. СК 3. Здатність визначати перспективи розвитку організації. СК 4. Вміння визначати функціональні області організації та зв'язки

	<p>між ними.</p> <p>СК 5. Здатність управляти організацією та її підрозділами через реалізацію функцій менеджменту.</p> <p>СК 16. Здатність розуміти та уміло використовувати математичні та числові методи, які часто використовуються для доцільності прийняття управлінських рішень, в тому числі, у розрізі міжнародної економічної діяльності.</p>
--	---

Деталізація компетентностей відповідно до дескрипторів НРК у формі «Матриці компетентностей».

Матриця компетентностей

№	Компетентність	Знання	Уміння / навички	Комунікація	Автономія та відповідальність
Інтегральна компетентність					
1.	здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, які характеризуються комплексністю і невизначеністю умов, у сфері менеджменту або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів соціальних та поведінкових наук.	концептуальні наукові та практичні знання, критичне осмислення теорій, принципів, методів і понять у сфері професійної діяльності та/або навчання	поглиблені когнітивні та практичні уміння/навички, майстерність та інноваційність на рівні, необхідному для розв'язання складних спеціалізованих задач і практичних проблем у сфері професійної діяльності або навчання	донесення до фахівців і нефахівців інформації, ідей, проблем, рішень, власного досвіду та аргументації збір, інтерпретація та застосування даних; спілкування з професійних питань, у т.ч. іноземною мовою, усно та письмово	управління складною технічною або професійною діяльністю чи проектами; спроможність нести відповідальність за вироблення та ухвалення рішень у непередбачуваних робочих та/або навчальних контекстах; формування суджень, що враховують соціальні, наукові та етичні аспекти; організація та керівництво професійним розвитком осіб та груп; здатність продовжувати навчання із значним ступенем автономії
Загальні компетентності					
2.	Здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. Здатність генерувати нові	концептуальні наукові та практичні знання, критичне осмислення теорій, принципів, методів і понять у сфері професійної діяльності та/або навчання	поглиблені когнітивні та практичні уміння/навички, майстерність та інноваційність на рівні, необхідному для розв'язання складних спеціалізованих задач і практичних проблем у сфері професійної діяльності або	донесення до фахівців і нефахівців інформації, ідей, проблем, рішень, власного досвіду та аргументації збір, інтерпретація та застосування даних; спілкування з професійних	управління складною технічною або професійною діяльністю чи проектами; спроможність нести відповідальність за вироблення та ухвалення рішень у непередбачуваних робочих та/або

	ідеї (креативність).		навчання	питань, у т.ч. іноземною мовою, усно та письмово	навчальних контекстах; формування суджень, що враховують соціальні, наукові та етичні аспекти; організація та керівництво професійним розвитком осіб та груп; здатність продовжувати навчання із значним ступенем автономії
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності					
3.	<p>Здатність визначати та описувати характеристики організації.</p> <p>Здатність аналізувати результати діяльності організації, зіставляти їх з факторами впливу зовнішнього та внутрішнього середовища.</p> <p>Здатність визначати перспективи розвитку організації.</p> <p>Вміння визначати функціональні області організації та зв'язки між ними.</p> <p>Здатність управляти організацією та її підрозділами через реалізацію функцій менеджменту.</p> <p>Здатність розуміти та уміло використовувати математичні та числові методи, які часто використовуються для доцільності прийняття управлінських рішень, в тому числі, у розрізі міжнародної економічної діяльності.</p>	<p>концептуальні наукові та практичні знання, критичне осмислення теорій, принципів, методів і понять у сфері професійної діяльності та/або навчання</p>	<p>поглиблені когнітивні та практичні уміння/навички, майстерність та інноваційність на рівні, необхідному для розв'язання складних спеціалізованих задач і практичних проблем у сфері професійної діяльності або навчання</p>	<p>донесення до фахівців і нефаківців інформації, ідей, проблем, рішень, власного досвіду та аргументації</p> <p>збір, інтерпретація та застосування даних;</p> <p>спілкування з професійних питань, у т.ч. іноземною мовою, усно та письмово</p>	<p>управління складною технічною або професійною діяльністю чи проектами;</p> <p>спроможність нести відповідальність за вироблення та ухвалення рішень у непередбачуваних робочих та/або навчальних контекстах;</p> <p>формування суджень, що враховують соціальні, наукові та етичні аспекти;</p> <p>організація та керівництво професійним розвитком осіб та груп;</p> <p>здатність продовжувати навчання із значним ступенем автономії</p>

Інтегративні кінцеві програмні результати навчання, формуванню яких сприяє навчальна дисципліна:

Програмні результати навчання	<p>ПРН 4. Демонструвати навички виявлення проблем та обґрунтування управлінських рішень.</p> <p>ПРН 5. Описувати зміст функціональних сфер діяльності організації</p>
--------------------------------------	---

	<p>ПРН 6. Виявляти навички з пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку показників для обґрунтування управлінських рішень.</p> <p>ПРН 8. Застосовувати методи менеджменту для забезпечення ефективності діяльності організації.</p> <p>ПРН 12. Оцінювати правові, соціальні та економічні наслідки функціонування організації в процесі прийняття управлінських рішень.</p>
--	---

Результати навчання:

Після опанування дисципліни студент повинен

знати:

- значення, задачі, етапи становлення і розвитку господарського аналізу управління підприємством;
- економічні терміни, ключові показники діяльності суб'єкта господарювання, їх взаємозв'язки і взаємозалежності;
- сутність, умови застосування та подальше удосконалення показників діяльності суб'єкта господарювання;
- засоби обробки інформації, сучасний набір методів і прийомів економічного аналізу діяльності суб'єкта господарювання;
- методику визначення резервів підприємства та принципи їх пошуку;
- принципи і методи обґрунтування управлінських рішень, виявлення резервів підвищення ефективності фінансово-господарської діяльності.

уміти:

- самостійно проводити дослідження змін економічних явищ і процесів на багатокритеріальній основі;
- самостійно робити обґрунтовані об'єктивні висновки та пропозиції за результатами проведених досліджень, робити звіти та відповідну документацію;
- самостійно знаходити найменш трудомісткі засоби й методи для вивчення кожної ситуації або проблеми з економіки;
- завершувати аналіз ситуацій розробкою проекту управлінського рішення;
- самостійно розробляти аналітичні висновки на запит користувачів відповідно до стандартів аналітичного процесу;
- самостійно розробляти прогнози за результатами господарської діяльності підприємства.

2. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

На вивчення навчальної дисципліни «Аналіз господарської діяльності підприємства» відводиться 90 години 3 кредити ЄКТС.

ЗМІСТОВИЙ РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ АНАЛІЗУ ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Тема 1. Поняття аналізу господарської діяльності: роль, завдання і методичний інструментарій, предмет, об'єкт і функції

Роль аналізу господарської діяльності в системі управління підприємством. Сутність поняття аналіз господарської діяльності. Предмет, об'єкти і суб'єкти аналізу господарської діяльності. Основні етапи становлення аналізу господарської діяльності. Зв'язок аналізу господарської діяльності підприємства з іншими дисциплінами. Завдання та функції аналізу господарської діяльності. Принципи проведення аналізу господарської діяльності.

Тема 2. Методи та прийоми аналізу господарської діяльності підприємства

Методи аналізу господарської діяльності. Основні елементи методів господарського аналізу підприємства, послідовність їх застосування. Дедуктивний та індуктивний прийоми дослідження економічних показників. Вивчення взаємозв'язку економічних показників. Способи відображення взаємозв'язку у вигляді математичних формул (аналітичних моделей), графіків, аналітичних таблиць тощо. Застосування способу відносних чисел і балансового (сальдового) способу. Використання економіко-математичних методів і сучасних інформаційних систем. Види аналізу за об'єктами управління: техніко-економічний, соціально-економічний, економіко-екологічний, статистико-економічний, фінансово-економічний. Функціонально-вартісний аналіз: етапи проведення та напрями використання. Маржинальний аналіз.

Тема 3. Організація аналізу господарської діяльності та його інформаційне забезпечення

Організація аналітичної роботи на підприємстві. Основні етапи й послідовність проведення аналізу. Принципи складання програм аналізу. Добір, перевірка й аналітична обробка інформації. Узагальнення, оцінка та письмове оформлення результаті аналізу. Формування пропозицій за результатами аналізу та контроль за їх реалізацією. Система економічної інформації, її особливості. Інформаційне забезпечення аналізу та його структура. Оцінка якості аналітичної інформації. Характеристика, форми відображення та джерела формування інформації для аналізу господарської діяльності

Тема 4. Методика виявлення і підрахунку резервів в аналізі господарської діяльності підприємств

Поняття господарських резервів. Природа і джерела господарських резервів. Найважливіші ознаки, покладені в основу класифікації резервів. Види господарських резервів і їх характеристика. Науковість, комплексність,

системність, обґрунтованість, оперативність, плановість, масовість, виділення "провідної ланки" та "вузьких місць", запобігання повторного рахунку резервів. Способи прямого рахунку, порівняння, детермінованого факторного аналізу, кореляційного аналізу, функціонально-вартісного аналізу, математичного програмування, моделювання та ін. Їх призначення та алгоритми розрахунків. Сутність формального і неформального підходів при підрахунку господарських резервів.

ЗМІСТОВИЙ РОЗДІЛ 2

ФІНАНСОВИЙ ТА ТЕХНІКО-ЕКОНОМІЧНИЙ АНАЛІЗ

ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

Тема 5. Аналіз фінансових результатів діяльності та рентабельності підприємства

Значення, завдання та інформаційне забезпечення аналізу фінансових результатів діяльності та рентабельності підприємств. Аналіз динаміки складу фінансових результатів діяльності підприємства. Аналіз динаміки складу, структури доходів і витрат підприємства. Аналіз валового прибутку та визначення впливу факторів на його зміну. Аналіз фінансових результатів від операційної діяльності. Аналіз беззбитковості підприємства. Аналіз фінансового результату від інших видів діяльності підприємства. Аналіз використання прибутку підприємства. Система показників рентабельності підприємства. Факторний аналіз рентабельності реалізованої продукції. Факторний аналіз рентабельності виробничого потенціалу. Факторний аналіз рентабельності витрат. Факторний аналіз рентабельності окремих видів продукції. Визначення резервів зростання прибутку та рентабельності підприємства.

Тема 6. Аналіз виробництва та реалізації продукції

Значення та завдання аналізу виробництва валової і товарної продукції. Показники і джерела даних для аналізу виробничої програми. Характеристика змісту цих джерел інформації та особливості їх використання при аналізі. Оцінка виконання базисних (планових) завдань і досягнутого рівня виробництва валової і товарної продукції в натуральному виразі за основними її видами і у вартісному виразі по підприємству в цілому. Аналіз впливу факторів на обсяг реалізованої продукції. Аналіз показників товарності виробництва. Використання продукції для задоволення внутрішньогосподарських потреб. Аналіз рівня спеціалізації, інтенсифікації та ефективності виробництва. Показники, які характеризують спеціалізацію підприємства. Коефіцієнт спеціалізації. Рівень інтенсифікації виробництва. Розрахунок ефективності інтенсифікації виробництва. Використання результатів аналізу для оцінки напруженості планів виробництва продукції та економічного обґрунтування виробничої програми підприємства на майбутній період. Аналіз прийнятої виробничої програми підприємства і

здійснення заходів, спрямованих на її виконання, можливі шляхи збільшення обсягу виробництва продукції.

Тема 7. Аналіз виробничих ресурсів та організаційно-технічного рівня підприємства

Аналіз забезпеченості підприємства трудовими ресурсами. Оцінка загального рівня продуктивності праці працівників підприємства за вартістю валової продукції на одного працівника. Аналіз впливу на рівень продуктивності праці окремих факторів: використання фонду робочого часу, тривалості відпрацьованого людино-дня в годинах, годинної продуктивності праці. Вивчення використання робочого часу і визначення впливу його втрат на обсяг виробництва. Аналіз показників продуктивності праці у галузях і підрозділах підприємства. Аналіз трудомісткості виробництва продукції за технологічними операціями. Вплив на продуктивність праці обсягу і трудомісткості технологічних операцій. Оцінка забезпеченості підприємства основними виробничими засобами. Аналіз складу, структури і стану основних засобів. Аналіз загальних показників використання основних виробничих засобів: фондівдачі по валовій, товарній продукції, валовому доходу і прибутку підприємства. Шляхи підвищення фондівдачі за рахунок поліпшення складу, структури основних засобів та збільшення виробництва продукції. Загальна оцінка виконання плану матеріально-технічного постачання. Аналіз складських запасів матеріальних ресурсів. Забезпеченість підприємства нормованими оборотними запасами і матеріалами. Основні причини відхилень від нормативів. Аналіз використання матеріальних ресурсів. Показники матеріалоемності продукції, вивчення факторів, що сприяють зниженню матеріалоемності продукції. Індексний аналіз матеріалоемності продукції.

Тема 8. Аналіз витрат на виробництво та собівартості продукції

Значення і завдання аналізу собівартості продукції. Показники і джерела даних для аналізу. Загальна оцінка досягнутого рівня витрат на одиницю вартості валової і товарної продукції. Аналіз впливу на ці показники структури продукції, цін і собівартості окремих її видів. Оцінка досягнутого рівня і виконання плану собівартості виробництва основних видів продукції. Загальні принципи методики аналізу продукції за видами. Визначення впливу матеріальних і вартісних (цінових) витрат на собівартість, з'ясування причин їх відхилень від базисних (нормативних) показників. Аналіз собівартості окремих видів продукції за показниками базисних (планових) витрат на фактично виконаний обсяг робіт з поділом витрат на умовно-постійні та умовно-змінні. Оперативний аналіз собівартості продукції. Аналіз непрямих витрат на виробництво продукції. Загальна оцінка ефективності цих витрат на одиницю вартості валової продукції. Виконання плану загальноновиробничих витрат за статтями. Аналіз постійних і змінних загальноновиробничих витрат. Аналіз розподілу загальноновиробничих витрат. Аналіз адміністративних витрат. Використання аналітичних

результатів комп'ютеризації аналізу собівартості продукції в управлінні виробництвом.

Тема 9. Аналіз фінансових результатів діяльності підприємства

Аналіз загального прибутку підприємства. Вивчення фінансових результатів від реалізації продукції, іншої операційної діяльності, фінансових операцій, іншої (інвестиційної) діяльності та надзвичайних подій. Вплив на прибуток від реалізації зміни обсягу і структури продукції, її реалізаційних цін і повної собівартості. Аналіз прибутку від реалізації продукції за окремими її видами, галузями і каналами реалізації. Методика вивчення впливу на прибуток зміни обсягів реалізації, цін і собівартості продукції за видами. Причини зміни обсягів реалізованої продукції, цін і повної собівартості з урахуванням якості продукції, термінів і каналів реалізації. Аналіз витрат на збут продукції. Визначення і аналіз показників рентабельності продукції галузей, виробничих підрозділів і підприємства в цілому. Фактори і методика аналізу їх впливу на рентабельність витрат як відношення прибутку від реалізації продукції до повної собівартості. Аналіз норми прибутку по відношенню до 9 вартості виробничих фондів (основних і оборотних засобів). Вплив на норму прибутку оборотності обігових коштів. Аналіз збалансованого співвідношення між витратами, обсягом виробництва і прибутком з урахуванням розподілу витрат на постійні та змінні. Графік критичного обсягу виробництва.

ЗМІСТОВИЙ РОЗДІЛ 3

АНАЛІЗ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ, ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ ТА ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

Тема 10. Аналіз конкурентоспроможності підприємства

Економічний зміст поняття конкурентоспроможності підприємства та фактори її формування. Значення, завдання та інформаційне забезпечення аналізу конкурентоспроможності підприємства. Оцінка конкурентоспроможності продукції. Система показників аналізу конкурентоспроможності підприємства. Оцінка можливостей підвищення конкурентоспроможності підприємства.

Тема 11. Аналіз зовнішньоекономічної діяльності підприємства

Значення, завдання та інформаційне забезпечення аналізу зовнішньоекономічної діяльності підприємства. Аналіз динаміки та структури експортних операцій. Аналіз динаміки та структури імпорتنих операцій. Аналіз рівня виконання зобов'язань за експортними та імпортними операціями. Аналіз ефективності зовнішньоекономічних операцій.

Тема 12. Аналіз інвестиційної діяльності підприємства

Значення, завдання та інформаційне забезпечення аналізу інвестиційної діяльності підприємства. Аналіз і оцінка реальних інвестицій. Аналіз ефективності фінансових вкладень. Аналіз інвестиційної привабливості підприємства

3. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових розділів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб.	інд.	с. р.		л	п	лаб.	інд.	с. р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий розділ 1. Теоретичні основи аналізу господарської діяльності												
Тема 1. Поняття аналізу господарської діяльності: роль, завдання і методичний інструментарій, предмет, об'єкт і функції	10	4	1	-	-	5	10	2	-	-	-	8
Тема 2. Методи та прийоми аналізу господарської діяльності підприємства	10	2	2	-	-	6	10	-	-	-	-	10
Тема 3. Організація аналізу господарської діяльності та його інформаційне забезпечення	10	2	1	-	-	7	10	-	-	-	-	10
Тема 4. Методика виявлення і підрахунку резервів в аналізі господарської діяльності підприємств	8	2	2	-	-	4	10	-	-	-	-	10
<i>Контрольна робота №1</i>	2	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-
<i>Разом за змістовим розділом 1</i>	40	10	6	-	-	24	40	2	-	-	-	38
Змістовий розділ 2. Фінансовий та техніко-економічний аналіз діяльності підприємства												
Тема 5. Аналіз фінансових результатів діяльності та рентабельності підприємства	10	2	2	-	-	6	10	2	2	-	-	6
Тема 6. Аналіз виробництва та реалізації продукції	5	2	2	-	-	1	5	-	-	-	-	5
Тема 7. Аналіз виробничих ресурсів та організаційно-технічного рівня підприємства	5	2	1	-	-	2	7	-	-	-	-	7
Тема 8. Аналіз витрат на виробництво та собівартість продукції	8	2	1	-	-	5	8	-	-	-	-	8
Тема 9. Аналіз фінансових результатів діяльності підприємства	10	2	2	-	-	6	10	-	-	-	-	10
<i>Контрольна робота №2</i>	2	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-
<i>Разом за змістовим розділом 2</i>	40	10	8	-	-	22	40	2	2	-	-	36

<i>розділом 2</i>												
Змістовий розділ 3. Аналіз конкурентоспроможності, інвестиційної привабливості та зовнішньоекономічної діяльності підприємства												
Тема 10. Аналіз конкурентоспроможності підприємства	3	2	1	-	-	-	5	-	-	-	-	5
Тема 11. Аналіз зовнішньоекономічної діяльності підприємства	3	1	-	-	-	2	3	-	-	-	-	3
Тема 12. Аналіз інвестиційної діяльності підприємства	2	1	1	-	-	-	2	-	-	-	-	2
<i>Контрольна робота №3</i>	2	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-
Разом за змістовим розділом 3	10	4	2	-	-	4	10	-	-	-	-	10
Усього годин	90	24	16	-	-	50	90	4	2	-	-	84

4. ТЕМИ ЛЕКЦІЙ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Поняття аналізу господарської діяльності: роль, завдання і методичний інструментарій, предмет, об'єкт і функції	4
2.	Методи та прийоми аналізу господарської діяльності підприємства	2
3.	Організація аналізу господарської діяльності та його інформаційне забезпечення	2
4.	Методика виявлення і підрахунку резервів в аналізі господарської діяльності підприємств	2
5.	Аналіз фінансових результатів діяльності та рентабельності підприємства	2
6.	Аналіз виробництва та реалізації продукції	2
7.	Аналіз виробничих ресурсів та організаційно-технічного рівня підприємства	2
8.	Аналіз витрат на виробництво та собівартості продукції	2
9.	Аналіз фінансових результатів діяльності підприємства	2
10.	Аналіз конкурентоспроможності підприємства	2
11.	Аналіз зовнішньоекономічної діяльності підприємства	1
12.	Аналіз інвестиційної діяльності підприємства	1
Разом:		24

5. ТЕМИ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

Програмою навчальної дисципліни семінарські заняття не передбачені.

6. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	2	3
1.	Аналіз господарської діяльності в системі управління підприємством	1
2.	Роль, завдання і методичний інструментарій аналізу господарської діяльності.	2

1	2	3
3.	Організація аналізу господарської діяльності та його інформаційне забезпечення. Сучасний програмний інструментарій для аналізу господарської діяльності.	1
4.	Аналіз складу, структури та технологічного стану основних засобів та їх ефективності використання.	2
5.	Аналіз забезпеченості підприємства трудовими ресурсами. Аналіз використання робочого часу. Аналіз ефективності використання трудових ресурсів. Аналіз фонду заробітної плати.	2
6.	Аналіз забезпечення підприємства матеріальними ресурсами. Аналіз використання матеріальних ресурсів.	2
7.	Послідовність проведення аналізу витрат на виробництво продукції. Особливості аналізу прямих та непрямих витрат. Аналіз взаємозв'язку витрат, обсягу виробництва та прибутку підприємства.	1
8.	Методичні прийоми аналізу фінансової звітності. Аналіз складу майна та джерел його утворення.	1
9.	Аналіз ймовірності банкрутства. Аналіз ліквідності та платоспроможності. Аналіз руху грошових коштів. Аналіз фінансової стійкості підприємства.	2
10.	Аналіз впливу акціонерів-нерезидентів на діяльність підприємства. Аналіз використання експортних виробничих контрактів та торговельних угод.	1
11.	Методика аналізу інвестиційних проектів. Аналіз інвестиційної привабливості об'єктів.	1
Разом:		16

7. ТЕМИ ЛАБОРАТОРНИХ ЗАНЯТЬ

Програмою навчальної дисципліни лабораторні заняття не передбачені.

8. САМОСТІЙНА РОБОТА

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	2	3
1.	Поняття аналізу господарської діяльності: роль, завдання і методичний інструментарій, предмет, об'єкт і функції	5
2.	Методи та прийоми аналізу господарської діяльності підприємства	6
3.	Організація аналізу господарської діяльності та сучасне програмне забезпечення для аналізу діяльності підприємства	7
4.	Методика виявлення і підрахунку резервів в аналізі господарської діяльності підприємств	4
5.	<i>Контрольна робота №1</i>	2
6.	Аналіз фінансових результатів діяльності та рентабельності підприємства	6
7.	Аналіз виробництва та реалізації продукції	1
8.	Аналіз виробничих ресурсів та організаційно-технічного рівня підприємства	2
9.	Аналіз витрат на виробництво та собівартість продукції	5

1	2	3
10.	Аналіз фінансових результатів діяльності та рентабельності підприємства	6
11.	<i>Контрольна робота №2</i>	2
13.	Аналіз зовнішньоекономічної діяльності підприємства	2
15.	<i>Контрольна робота №3</i>	2
Разом:		50

9. ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

Індивідуальне науково-дослідне завдання (ІНДЗ) з дисципліни не передбачено.

10. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Самостійна робота полягає в опрацюванні окремих тем програми або їх частин, які не викладаються на лекціях.

Завдання 1. Роль, завдання і методичний інструментарій аналізу господарської діяльності.

Студент самостійно повинен обрати будь-яке підприємство на ринку та знайти дані його діяльності, зробити аналіз господарської діяльності даного підприємства.

Завдання 2. Порівняльний аналіз господарської діяльності підприємств.

Студент самостійно повинен провести аналіз не менше 3 підприємств та зробити порівняльний аналіз їх господарської діяльності.

Завдання 3. Методика факторного аналізу в діяльності підприємства.

Студент самостійно повинен зробити факторний аналіз досліджуваного підприємства.

Завдання 4. Методика виявлення і підрахунку резервів в аналізі господарської діяльності підприємств.

Студент самостійно повинен провести розрахунок резервів в аналізі господарської діяльності підприємств. Зробити відповідні висновки.

Завдання 5. Аналіз виробничих ресурсів та організаційно-технічного рівня підприємства.

Студент самостійно повинен зробити аналіз виробничих ресурсів та організаційно-технічного потенціалу досліджуваного підприємства.

Завдання 6. Аналіз витрат виробництва та собівартості продукції.

Студент самостійно повинен зробити аналіз витрат на виробництво та собівартості продукції.

Завдання 7. Аналіз фінансових результатів діяльності підприємства.

Студент самостійно повинен зробити аналіз фінансових результатів діяльності підприємства.

Завдання 8. Аналіз фінансового стану підприємства та аналіз зовнішньоекономічної діяльності підприємства.

Студент самостійно повинен зробити аналіз фінансового стану підприємства та аналіз зовнішньоекономічної діяльності підприємства.

11. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

При викладанні навчальної дисципліни «Аналіз господарської діяльності підприємства» застосовуються інформаційні та практичні методи навчання: класичні лекції, лекції-дискусії, практичні заняття, консультації з виконання самостійної та індивідуальної роботи студентів, а також виконання рефератів зорієнтованих на науково-дослідницький пошук студентів, підготовка коротких повідомлень на основі додаткової літератури курсу, письмові завдання при проведенні контрольних робіт.

Методи навчально-пізнавальної діяльності: пояснювально-ілюстративний метод, репродуктивний метод, метод проблемного викладу, частково-пошуковий або евристичний метод, дослідницький метод.

Методи стимулювання й мотивації навчально-пізнавальної діяльності: індуктивні і дедуктивні методи навчання, методи стимулювання і мотивації навчання.

12. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Відповідно до плану вивчення дисципліни «Аналіз господарської діяльності підприємства» передбачається проведення поточного та підсумкового контролю:

– поточний контроль передбачає проведення опитування під час практичних занять;

– контроль виконання ІНДЗ та інших видів робіт;

– підсумковий контроль реалізується у вигляді заліку.

Методи контролю:

1. Оцінювання знань студента під час практичних занять.

2. Виконання завдань для самостійної роботи.

3. Виконання ІНДЗ.

4. Проведення проміжних тестів.

5. Проведення поточного контролю.

6. Проведення підсумкового заліку.

13. ФОРМА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ УСПІШНОСТІ НАВЧАННЯ

Формою підсумкового контролю є **залік**, який складається очно в період призначений деканатом або за індивідуальним графіком, який

затверджується навчальним планом. Основною формою підсумкового контролю є тестування, робота над практичним завданням та співбесіда.

14. СХЕМА НАРАХУВАННЯ ТА РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ СТУДЕНТИ

Оцінювання окремих видів виконаної студентом навчальної роботи з дисципліни «Аналіз господарської діяльності підприємства» здійснюється в балах відповідно до табл.14.1

Виконані види навчальної роботи зараховуються студенту, якщо він отримав за них позитивну рейтингову оцінку.

Таблиця 14.1

Розподіл балів оцінювання успішності студентів з навчальної дисципліни «Аналіз господарської діяльності підприємства»

Розділ I Поточне тестування та самостійна робота														Розділ II Підсумковий контроль	Всього	
Змістовий розділ 1					Змістовий розділ 2					Змістовий розділ 3						
T1	T2	T3	T4	KP1	T5	T6	T7	T8	T9	KP2	T10	T11	T12	KP3		
-	5	5	5	5	5	5	5	5	3	5	2	3	2	5	40	100

*T1, T2, ..., T12 – теми занять

**KP1, KP2, KP3 – контрольні роботи

Поточне оцінювання знань студентів проводиться протягом семестру у наступних формах:

– усного опитування студентів на практичних заняттях та оцінки рівня їх знань;

– перевірки правильності розв'язання практичних задач;

– експрес-опитування (в усній чи письмовій формі).

Загальна оцінка знань студентів за поточним контролем

Результати поточного контролю знань студентів в цілому (за усіма формами робіт) оцінюються в діапазоні від 0 до 60 балів.

Студент допускається до підсумкового контролю за умови виконання вимог навчальної програми та у разі, якщо за поточну навчальну діяльність він набрав не менше 36 балів.

Підсумкове оцінювання знань студентів

Підсумкове оцінювання знань студентів проводиться у формі заліку.

Критерії оцінювання знань під час заліку

Максимальна кількість балів, яку можна отримати на заліку складає 40 балів (див. табл. 14.2).

Під час оцінювання відповіді на окреме питання додатково враховуються допущені недоліки та помилки, якими вважаються:

– неохайне оформлення роботи (не загальноприйняті скорочення, незрозумілий почерк, використання олівців замість чітких чорнил) (мінус 2 бали);

– неточності в назвах окремих економічних категорій та понять (мінус 4 бали).

Таблиця 14.2

Розподіл балів оцінювання при підсумковому контролі з навчальної дисципліни «Аналіз господарської діяльності підприємства»

Оцінка в балах за поточне оцінювання	Оцінка в балах за підсумкове оцінювання	Оцінка за національною шкалою
54-60	36-40	Відмінно
45-53	30-35	Добре
36-44	24-29	Задовільно
менше 36	менше 24	Незадовільно

Критерії оцінювання відповіді на теоретичні питання білету:

1. Повна відповідь на питання, яка оцінюється **«відмінно»**, повинна відповідати таким вимогам:

- розгорнутий, вичерпний виклад змісту даної у питанні проблеми;
- повний перелік необхідних для розкриття змісту питання економічних категорій та законів;
- здатність здійснювати порівняльний аналіз різних теорій, концепцій, підходів та самостійно робити логічні висновки й узагальнення;
- уміння користуватись методами наукового аналізу економічних явищ, процесів і характеризувати їхні риси та форми виявлення;
- демонстрація здатності висловлення та аргументування власного ставлення до альтернативних поглядів на дане питання;
- використання актуальних фактичних та статистичних даних, знань дат та історичних періодів, які підтверджують тези відповіді на питання.

2. Відповідь на питання оцінюється **«добре»**, якщо:

- відносно відповіді на найвищий бал не зроблено розкриття хоча б одного з пунктів, вказаних вище (якщо він явно потрібний для вичерпного розкриття питання) або, якщо:
  - при розкритті змісту питання в цілому правильно за зазначеними вимогами зроблені окремі помилки під час: використання цифрового матеріалу.

3. Відповідь на питання оцінюється **«задовільно»**, якщо:

- відносно відповіді на найвищий бал не зроблено розкриття чотирьох чи більше пунктів, зазначених у вимогах до нього (якщо вони явно потрібні для вичерпного розкриття питання);
- одночасно присутні чотири чи більше типів недоліків, які окремо характеризують критерій оцінки питання;
  - висновки, зроблені під час відповіді, не відповідають правильним чи загально визначеним при відсутності доказів супротивного аргументами, зазначеними у відповіді;
  - характер відповіді дає підставу стверджувати, що особа, яка складає іспит, не зовсім правильно зрозуміла зміст питання чи не знає правильної

відповіді і тому не відповіла на нього по суті, допустивши грубі помилки у змісті відповіді.

З урахуванням вищевикладеного результати іспиту оцінюються в діапазоні від 0 до 40 балів для студентів. При цьому, якщо відповіді студента на екзамені оцінені менше ніж на 30%, він отримує незадовільну оцінку за результатами іспиту та незадовільну загальну підсумкову оцінку.

Загальна підсумкова оцінка з дисципліни складається з суми балів за результати поточного контролю знань та за виконання завдань, що виносяться на залік.

Загальна підсумкова оцінка не може перевищувати **100 балів**.

Загальна підсумкова оцінка в балах, за національною шкалою та за шкалою ECTS заноситься до заліково-екзаменаційної відомості, навчальної картки та залікової книжки студента (див. табл. 14.3).

Таблиця 14.3

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
66-73	D	задовільно	
60-65	E		
30-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-29	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

15. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

- робоча навчальна програма дисципліни;
- плани лекцій, практичних занять та самостійної роботи студентів;
- тези лекцій з дисципліни;
- методичні рекомендації та розробки для викладача;
- методичні вказівки до практичних занять для студентів;
- методичні матеріали, що забезпечують самостійну роботу студентів;
- тестові та контрольні завдання до практичних занять;
- перелік питань та завдань для поточного і проміжного контролю знань з дисципліни;
- перелік питань до заліку, завдання для перевірки практичних навичок під час заліку.

16. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна (базова):

1. Економічний аналіз: Навчальний посібник / За ред. Чумаченка М.Г. – К.: КНЕУ, 2001. – 458 с.
2. Савицька Г.В. Економічний аналіз діяльності підприємства: Навч. посіб. / Г.В. Савицька – 2-ге вид., випр. і доп. – К.: Знання, 2005. – 662 с
3. Zbarsky V.K., Trusova N.V., Sokil O.H., Pochernina N.V. and Hrytsaienko M.I. (2020). Social and Economic Determinants for the Development of Resource Potential of Small Forms of Agrarian Production in Ukraine. Industrial Engineering & Management Systems. Vol 19, No 1, March 2020, pp.133-142.
4. Загородній А.Г. Теорія економічного аналізу: навч. посібник / А.Г. Загородній, Г.І.Кіндрацька, З.О.Коваль, О.І.Тивончук. — Львів : Видавництво Львівська політехніка, 2012. — 328 с.
5. Косова Т.Д. Організація і методика економічного аналізу: навч. посібник / Т.Д. Косова, П.М. Сухарев, Л.О. Ващенко. — К.: Центр учбової літератури, 2012. — 528с.
6. Серединська В.М. Економічний аналіз: навч. посіб. / В.М. Серединська, О.М. Загородка, Р.В. Федорович. — Тернопіль: Астон, 2010. — 592с.
7. Тарасенко Н.В. Економічний аналіз: навч. посібник. / Н.В.Тарасенко. — Львів: "Новий Світ-2000", 2008. — 344 с.

Допоміжна:

1. Купалова Г.І. Теорія економічного аналізу. - К.: Знання, 2008.- 639с.
2. Данилюк М.О., Метошоп І.М., Бережницька У.Б. та ін. Економічний аналіз: Навчальний посібник / ІФНТУНГ. – Івано-Франківськ : Симфонія форте, 2010. - 228с.
3. Тарасенко Н.В. Економічний аналіз. Навчальний посібник. – 3-тє видання, виправлене і доповнене. – Львів: „Магнолія плюс”, 2005. - 344с.
4. Мец В.О. Економічний аналіз фінансових результатів та фінансового стану підприємства: Навч. посібник. – К.: КНЕУ, 1999. – 132с.
5. Івахненко В.М. Курс економічного аналізу. Навч. посіб. – 5-те вид., випр. і доп. – К.: “Знання-Прес”, 2006. – 261с.

17. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ:

1. Аналіз господарської діяльності // Електронний ресурс. – Режим доступу:
<https://pe.nmu.org.ua/ua/student/informzabezp/%D0%9F%D1%96%D0%B4%D1%80%D1%83%D1%87%D0%BD%D0%B8%D0%BA%20%D0%90%D0%93%D0%94%D0%9F.pdf>.

2. Офіційний сайт Національної бібліотеки України імені В.І.Вернадського // Електронний ресурс. – Режим доступу: <http://nbuv.gov.ua>.
3. Сайт безкоштовних електронних підручників онлайн // Електронний ресурс. – Режим доступу: <https://pidru4niki.com>.
4. Офіційний сайт студентської електронної бібліотеки «ЧИТАЛКА» // Електронний ресурс. – Режим доступу: <http://chitalka.info>.
5. Офіційний сайт онлайн-бібліотеки освітньої та наукової літератури // Електронний ресурс. – Режим доступу: <https://eduknigi.com>.
6. Сайт електронної бібліотеки підручників // Електронний ресурс. – Режим доступу: <http://studentam.kiev.ua>.